

NOTĂ DE FUNDAMENTARE

<p style="text-align: center;">Secțiunea 1: Titlul proiectului de act normativ HOTĂRÂRE privind aprobarea Programului social de interes național de susținere a mamelor pentru creșterea natalității</p>
<p style="text-align: center;">Secțiunea a 2-a: Motivul emiterii actului normativ</p>
<p>2.1 Sursa proiectului de act normativ</p> <p>În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată și al art. 25 lit. e) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare,</p> <p>Având în vedere prevederile art. 3 lit. a) pct. 1 și ale art. 4. alin. (1) pct. 35 din Hotărârea Guvernului nr. 22/2022 privind organizarea și funcționarea Ministerului Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse, cu modificările și completările ulterioare,</p> <p>Ținând cont de direcțiile de acțiune cuprinse în Strategia națională pentru susținerea părinților 2024-2030 aprobată prin Hotărârea de Guvern nr. 1353/2024 care prevede în Planul de acțiune o serie de măsuri care au ca scop susținerea familiilor din România prin implicarea inclusiv a organizațiilor neguvernamentale, și Strategia națională privind incluziunea socială și reducerea sărăciei pentru perioada 2022-2027 aprobată prin Hotărârea de Guvern nr. 440/2022.</p>
<p>2.2 Descrierea situației actuale</p> <p>România se confruntă cu un declin demografic accentuat, caracterizat de o scădere a natalității și de o populație care îmbătrânește rapid. Rata natalității din România este printre cele mai scăzute din Uniunea Europeană, iar rata fertilității din 2022 a fost estimată la 1,71 copii per femeie, sub pragul necesar de 2,1 copii pentru stabilitatea populației pe termen lung (Eurostat, 2023). În lipsa unor măsuri concrete, aceste tendințe vor continua să exercite presiuni semnificative asupra sistemului de pensii și al serviciilor sociale, limitând capacitatea economică a țării pe viitor.</p> <p>Un aspect important în această problemă este creșterea vârstei la care femeile devin mame. În 2022, vârsta medie la prima naștere în România a fost de 27 ani, în creștere comparativ cu anii precedenți. Acest trend de amânare a maternității este influențat de factori socio-economici importanți, cum ar fi instabilitatea economică, dificultățile în accesul la locuințe și servicii de sprijin pentru copii, dar și dorința de dezvoltare profesională a femeilor.</p> <p>Conform analizelor sociologice, mulți tineri ezită să-și întemeieze familii din cauza nesiguranței economice și a costurilor ridicate de trai. Aceste provocări afectează în mod direct deciziile femeilor de a avea copii, amplificând declinul natalității.</p> <p>Conform Institutului Național de Statistică, în anul 2023 s-a înregistrat un număr de 155.418 nou născuți, din care 89.081 mame sunt generatoare de venit (salariate, patroni, lucrător pe cont propriu în activități neagricole, lucrător pe cont propriu în agricultură), restul fiind șomeri, casnice, pensionari, alte situații. Un număr de 80.994 nou-născuți au mame cu vârsta cuprinsă între 20 și 30 ani. Dintre acestea, 60.032 au fost născuți-vii cu control prenatal efectuat.</p>

Rata de șomaj la grupa de vârstă 20-30 ani se estimează undeva la 27%. Astfel, estimăm un număr de maximum 45.000 mame, cu vârsta cuprinsă între 20 -30 ani, generatoare de venit și care efectuează controale prenatale.

Prin urmare, **Programul social de interes național de susținere a mamelor pentru creșterea natalității, denumit în continuare Programul**, reprezintă o oportunitate de a încuraja femeile să devină mame, oferind un sprijin financiar la începutul vieții copilului. Acest sprijin facilitează acoperirea cheltuielilor necesare nou-născuților, cum ar fi produse alimentare, de igienă și echipamente necesare pentru aceștia.

Implementarea acestui program răspunde nevoii urgente de măsuri de sprijin pro-natalitate, ajutând familiile să gestioneze mai bine tranziția spre viața de părinte și contribuind astfel la inversarea tendinței negative a natalității.

Acest Program este necesar într-un context de scădere demografică, iar stimularea natalității reprezintă o măsură urgentă pentru a preveni efectele unei populații îmbătrânite asupra sistemului de pensii și a economiei.

Pe de altă parte, România înregistrează o creștere semnificativă a costurilor pentru nevoile de bază, de la produse de îngrijire a copilului la cheltuieli medicale și educative, iar sprijinul financiar oferit de prin acest Program va ajuta la acoperirea cheltuielilor pentru îngrijirea unui nou-născut.

2.3 Schimbări preconizate

Potrivit proiectului de act normativ, urmare a dispozițiilor legale incidente, se creează cadrul legislativ pentru implementarea **Programului social de interes național de susținere a mamelor pentru creșterea natalității**.

Implementarea Programului va avea efecte pozitive atât la nivel demografic, cât și social. Se așteaptă o creștere a natalității în rândul femeilor cu vârste cuprinse între 20 și 30 de ani. Totodată, prin reducerea poverii financiare asupra familiilor la început de drum, programul va sprijini tinerii părinți să își asigure resursele necesare pentru creșterea nou-născutului, având un impact pozitiv asupra calității vieții și stabilității familiale.

Scopul principal al Programului este stimularea natalității în România prin susținerea financiară a mamelor, asigurând o tranziție mai ușoară pentru viitorii părinți în primele luni după naștere, dar și încurajarea familiilor de a avea primul copil sau mai mulți copii.

Obiectivul Programului este acela de a oferi un sprijin financiar pentru un număr de 45.000 de nașteri anual, facilitând acoperirea cheltuielilor necesare unui nou-născut.

Beneficiarii acestui program sunt mamele singure sau mamele care provin dintr-un cuplu, căsătorit sau necăsătorit, cu vârsta cuprinsă între 20 și 30 ani, cu sau fără copii și care nasc un nou-născut viu. Cel puțin unul dintre membri cuplului, căsătorit sau necăsătorit, sau mama singură, trebuie să fie cetățean român și să aibă domiciliul în România, iar veniturile să nu depășească 8.000 lei net/familie/lună.

Acest sprijin financiar, sub formă de voucher digital, în valoare de 10.000 lei, este menit să acopere o parte din costurile asociate achiziționării de alimente, produse de igienă sau echipamente necesare nou-născutului, dorind să reprezinte un start mai ușor pentru familii.

2.4 Alte informații: nu este cazul

Secțiunea a 3-a: Impactul socioeconomic
<p>3.1 Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ</p> <p>Programul aduce beneficii importante atât la nivel social, cât și demografic. Prin acest program, mamele din România primesc sprijin financiar în valoare de maximum 10.000 de lei, destinat acoperirii cheltuielilor necesare pentru îngrijirea nou-născuților.</p> <p>Costurile estimate pentru implementarea Programului se ridică la un buget anual de maximum 450.000.000 lei, având în vedere că sprijinul financiar este destinat unui număr de maximum 45.000 mame anual. Fondurile alocate vor acoperi achiziționarea de alimente, produse de igienă și echipamente necesare nou-născuților, iar decontarea acestora se va face în ordinea cronologică a depunerii dosarelor eligibile, în limita bugetului aprobat anual, pentru cei care se nasc în perioada de derulare a Programului.</p> <p>Astfel, programul generează un impact pozitiv și prin promovarea stabilității familiale și încurajarea natalității, răspunzând totodată nevoii de sprijin pentru mamele din România.</p>
<p>3.2 Impactul social</p> <p>Programul contribuie la îmbunătățirea calității vieții pentru familiile din România și la stimularea natalității într-un context demografic marcat de declin.</p> <p>Prin sprijinul financiar acordat mamelor, programul ajută la reducerea stresului financiar și emoțional asociat cu cheltuielile pentru îngrijirea nou-născuților, facilitând tranziția către maternitate și responsabilitățile acesteia.</p> <p>Acest Program are, de asemenea, un rol important în reducerea inegalităților sociale, oferind un sprijin financiar important familiilor cu venituri mai mici. Prin stabilirea unui plafon de venit de 8.000 lei net pe familie pe lună, programul se adresează în mod special familiilor vulnerabile, asigurându-le resursele necesare pentru a oferi un start cu presiuni financiare redus.</p>
<p>3.3 Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului</p> <p>Nu este cazul</p>
<p>3.4 Impactul macroeconomic</p> <p>Nu este cazul.</p>
<p>3.4.1 Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici</p> <p>Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.</p>
<p>3.4.2 Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat</p> <p>Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.</p>
<p>3.5. Impactul asupra mediului de afaceri</p> <p>Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.</p>
<p>3.6 Impactul asupra mediului înconjurător</p> <p>Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.</p>
<p>3.7 Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării</p> <p>Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.</p>
<p>3.8 Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile</p> <p>Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.</p>
<p>3.9 Alte informații</p> <p>Nu este cazul.</p>

Secțiunea a 4-a						
Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri						
- în mii lei (RON) -						
Indicatori	Anul 2025	Următorii patru ani				Media pe cinci ani
1	2	3	4	5	6	7
4.1 Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:	-	-	-	-	-	-
a) buget de stat, din acesta:	-	-	-	-	-	-
i. impozit pe profit						
ii. impozit pe venit						
b) bugete locale	-	-	-	-	-	-
i. impozit pe profit						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:	-	-	-	-	-	-
i. contribuții de asigurări						
d) alte tipuri de venituri (se va menționa natura acestora)	-	-	-	-	-	-
4.2 Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:	450.000	450.000	450.000	450.000	450.000	450.000
a) buget de stat, din acesta:						
i. cheltuieli de personal	-	-	-	-	-	-
ii. bunuri și servicii	450.000	450.000	450.000	450.000	450.000	450.000
b) bugete locale:	-	-	-	-	-	-
i. cheltuieli de personal						
ii. bunuri și servicii						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:	-	-	-	-	-	-
i. cheltuieli de personal						
bunuri și servicii						

d) alte tipuri de cheltuieli (se va menționa natura acestora)	-	-	-	-	-	-
4.3 Impact financiar, plus/minus, din care: a) buget de stat	-	-	-	-	-	-
4.3 Impact financiar, plus/minus, din care: a) buget de stat	- 450.000	- 450.000	- 450.000	- 450.000	- 450.000	- 450.000
b) bugete locale	-	-	-	-	-	-
4.4 Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare	-	-	-	-	-	-
4.5 Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare	-	-	-	-	-	-
4.6 Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare	45.000 mame beneficiare x 10 mii lei =450.000 mii lei	45.000 mame beneficiare x 10 mii lei =450.000 mii lei	45.000 mame beneficiare x 10 mii lei =450.000 mii lei	45.000 mame beneficiare x 10 mii lei =450.000 mii lei	45.000 mame beneficiare x 10 mii lei =450.000 mii lei	
4.7 Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente: a) fișa financiară prevăzută la art.15 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, însoțită de ipotezele și metodologia de calcul utilizată; b) declarație conform căreia majorarea de cheltuială respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară.						
4.8 Alte informații						
Secțiunea a 5-a: Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare						
5.1 Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ a) acte normative ce vor fi modificate sau abrogate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ; b) acte normative subsecvente ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții. Ordin al ministrului, familiei, tineretului și egalității de șanse pentru aprobarea normelor metodologice de aplicare a <i>Programului social de interes național de susținere a mamelor pentru creșterea natalității</i>						
5.2 Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.						
5.3 Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE). Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect						
5.3.1 Măsurile normative necesare transpunerii directivelor UE						

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.
5.3.2 Măsurile normative necesare aplicării actelor legislative UE Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.
5.4 Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect
5.5 Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.
5.6. Alte informații Nu este cazul.
Secțiunea a 6-a: Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ
6.1 Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative- nu este cazul
6.2 Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate. Nu este cazul.
6.3 Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale Nu este cazul.
6.4 Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.
6.5 Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Economic și Social c) Consiliul Concurenței d) Curtea de Conturi Proiectul de act normativ va fi supus avizării Consiliului Legislativ și Consiliului Economic și Social.
6.6 Alte informații
Secțiunea a 7-a: Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ
7.1. Informarea societății civile cu privire la elaborarea proiectului de act normativ În procesul de elaborare a prezentului proiect de act normativ au fost respectate regulile procedurale aplicabile pentru asigurarea transparenței decizionale prevăzute de <i>Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică</i> , republicată, acesta fiind publicat pe site-ul Ministerului Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse, în data de.....
7.2 Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice. Nu este cazul
7.3 Alte informații
Secțiunea a 8-a: Măsurile privind implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectului de act normativ
8.1 Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ Nu este cazul.

Față de cele prezentate, a fost elaborat prezentul **proiect de hotărâre privind aprobarea Programului social de interes național de susținere a mamelor pentru creșterea natalității**, pe care îl supunem spre aprobare Guvernului.

**MINISTRUL FAMILIEI TINERETULUI ȘI EGALITĂȚII DE ȘANSE
NATALIA-ELENA INTOTERO**

AVIZĂM FAVORABIL:

**VICEPRIM-MINISTRU
MARIAN NEACȘU**

**MINISTRUL MUNCII ȘI SOLIDARITĂȚII SOCIALE
SIMONA BUCURA-OPRESCU**

MINISTRUL FINANTELOR

MARCEL-IOAN BOLOȘ

MINISTRUL JUSTIȚIEI

ALINA-ȘTEFANIA GORGHIU

Numele și prenumele	Funcția	Semnătura	Data
Alina-Veronica HAGIMA	Secretar general		
Cosmin CHIȚU	Director Direcția Juridic și Resurse Umane		
Elena-Raluca ROIBU	Director Adjunct Direcția Juridic și Resurse Umane		
Sandra Lavinia TĂNASE	Șef Serviciu Avizare și Contencios		
	Consilier juridic Serviciul Avizare și Contencios		
Veronica MELINTE	Director D.E.A.A.		
Elena-Alexandra DOBRE	Director General D.G.T.F.P.D.		
Anca-Romina BEU	Director DFPD		
Întocmit, Alexandra WEICHEL	Consilier DFPD		